

Νέα μέτρα για ψυχικά ασθενείς παραβάτες

Της **ΕΥΑΣ ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΗ**

Την «αποασυλοποίηση» των ψυχικά ασθενών με παραβατική συμπεριφορά δρομολογεί, με νομοσχέδιο του υπουργείου Δικαιοσύνης που προσεχώς θα κατατεθεί στη Βουλή, η κυβέρνηση. Με γνώμονα τον εκσυγχρονισμό της ελληνικής νομοθεσίας, η οποία στο συγκεκριμένο θέμα έχει να επικαιροποιηθεί από το 1950, αλλά και την εναρμόνιση με τα ισχύοντα διεθνώς, το υπουργείο Δικαιοσύνης προωθεί αλλαγές με στόχο τη διασφάλιση της κοινωνίας αλλά και την προστασία της αξιοπρέπειας των ψυχικά ασθενών.

Μέχρι σήμερα, για τα άτομα με παραβατική συμπεριφορά που απαλλάσσονταν από την ποινή τους λόγω ψυχικών ή διανοητικών διαταραχών ο εγκλεισμός σε ψυχιατρείο ήταν «μονόδρομος» για τους δικαστές. Τα άτομα αυτά παρέμεναν εγκλεισμένα επί αόριστον, χωρίς να έχουν πρόσβαση ούτε

στα δικαιώματα των κρατουμένων, όπως π.χ. η άσκηση έφεσης ή η λήψη άδειας, αλλά ούτε και στα δικαιώματα των ασθενών.

Με τις προωθούμενες αλλαγές υιοθετούνται ως «μέτρα θεραπείας» η τοποθέτηση σε ειδικό ψυχιατρικό τμήμα ή η θεραπεία

Μέχρι σήμερα, για τους ψυχικά ασθενείς καταδικασθέντες ο εγκλεισμός σε ψυχιατρείο ήταν μονόδρομος.

και ψυχιατρική παρακολούθηση σε εξωνοσοκομειακή Μονάδα Ψυχικής Υγείας (δηλαδή Κέντρο Ψυχικής Υγείας ή Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας) ή εξωτερικά ιατρεία δημόσιου ψυχιατρικού ή γενικού νοσοκομείου.

Αρμόδιο για την επιβολή των μέτρων είναι αποκλειστικά το

δικαστήριο. Εξαιρετικά σημαντικό είναι ότι πλέον ορίζεται μέγιστη διάρκεια για τη θεραπεία, η οποία θα είναι έως δύο χρόνια σε περίπτωση πλημμελήματος και έως πέντε χρόνια σε περίπτωση κακουργήματος, ενώ με απόφαση του δικαστηρίου, η διάρκεια της θεραπείας μπορεί να παραταθεί.

Η χρονική διάρκεια επιβολής του μέτρου θα καθορίζεται για κάθε κατηγορούμενο με δύο πραγματογνωμοσύνες. Η μία θα διενεργείται αμέσως μετά τη σύλληψη και η άλλη όσο το δυνατόν πλησιέστερα προς τη δικάσιμο. Στόχος αυτής της διαδικασίας είναι η αξιολόγηση της κατάστασης της ψυχικής υγείας του κατηγορούμενου αλλά και η εύρεση της ενδεικνυόμενης θεραπείας.

Σε αντίθεση με τα ισχύοντα, ο κατηγορούμενος θα έχει δικαίωμα άσκησης έφεσης, δυνατότητα αδειών, εξόδων ή διαμονής σε εποπτευόμενους χώρους, ενώ ορί-

ζεται και εισαγγελέας-επόπτης.

Περαιτέρω, για την επιβολή του μέτρου σε περίπτωση πλημμελήματος θα πρέπει ο κατηγορούμενος να απειλείται με ποινή τουλάχιστον ενός έτους, αντί έξι μηνών που ισχύει σήμερα. Ωστόσο, προβλέπεται ότι το μέτρο μπορεί να επιβληθεί για όλα τα εγκλήματα κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας που απειλούνται με ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον τριών μηνών. Η πρόβλεψη αυτή έγινε ώστε το μέτρο να μπορεί να επιβληθεί και σε περίπτωση επικίνδυνης σωματικής βλάβης, δυνατότητα που δεν υπάρχει σήμερα.

Στο νομοσχέδιο, διευκρινίζεται ότι το μέτρο δεν μπορεί να επιβληθεί για εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας και της περιουσίας που δεν εμπεριέχουν χρήση βίας ή απειλή βίας, ενώ καθίσταται σαφές ότι το μέτρο λήγει όταν κρίνεται απίθανο ότι το άτομο θα τελέσει νέα σοβαρά αδικήματα.